

عنوان مقاله:

مقایسه تطبیقی مساله ضمان ناشی از مالکیت حیوان در حقوق ایران و فقه امامیه

محل انتشار:

نخستین کنگره بین المللی جامع حقوق (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

امیرمحمد شمس - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی و مدرس دانشگاه دادگستری کل استان اصفهان

محمدعلی شمس - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی و مدرس دانشگاه

خلاصه مقاله:

در قرن اخیر، آنچه موجب ضمان می گردد تنها فعل خطاکارانه انسان نیست بلکه فعل ناشی از اشیاء نیز می تواند موجب مسئولیت کسانی گردد که آنها را در اختیار دارند. بنابراین مسئولیت مدنی ناشی از مالکیت شیء (اعم از اشیاء جاندار و اشیاء بیجان)، یک مسئولیت جدید در حقوق به شمار می آید و تغییر و تحول روابط اجتماعی و ایجاد صنایع مختلف سبب شده تا به این نوع ضمان توجه بیشتری گردد. از سوی دیگر علیرغم اینکه ضمان ناشی از اشیاء از مباحث مطرح شده در متون حقوقی کشورهای پیشرفته دنیا است لیکن در متون حقوقی ما دارای عنوان خاص و ویژه نمی باشد. با این حال با بررسی جوانب حقوقی برخی موضوعات می توان بارقه ای از چنین مسئولیتی را در برخی مواد قانونی ملاحظه نمود. در همین راستا ماده 334 قانون مدنی ایران «مالک یا متصرف حیوان را مسؤول خسارت وارده از ناحیه حیوان نمی شناسد مگر اینکه در حفظ حیوان مرتکب تقصیر شده باشد ولی اگر حیوان به واسطه عمل شخص خسارت را تولید کرده باشد مسئولیت مالک یا متصرف منتفی خواهد بود». فقه پویای امامیه نیز در باب ضمان ناشی از مالکیت حیوان دارای محتوای بسیار غنی است که در کتب فقهی و روایی به این موضوع اشاره گردیده است. لذا در این مقاله تلاش شده است ضمن بررسی مقررات حقوق موضوعه ایران در باب ضمان ناشی از مالکیت اشیاء جاندار (حیوان)، با بررسی دقیق و تجزیه و تحلیل روایات موجود در کتب فقهی رسیده از اهل بیت (ع) نقطه عطفی را در باب این موضوع به وجود آورده و زمینه را برای اصلاح و تکمیل قواعد مربوط به مسئولیت ناشی از مالکیت در حقوق ایران فراهم نماییم.

کلمات کلیدی:

ضمان، اشیاء جاندار و بیجان، مالکیت حیوان، حقوق ایران، فقه امامیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/503150>

